

Guia docent de l'assignatura "Dret constitucional"**2011/2012**

Codi: 101120

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	818 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	OT	0	0

Contacte

Nom : Joan Marcet Morera

Email : Joan.Marcet@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Els alumnes han de tenir una formació bàsica en ciències socials, una capacitat per a llegir i comprendre textos i informacions no especialitzats relatives a l'organització i funcionament de les institucions polítiques i jurídiques, i una capacitat mínima per a expressar-se oralment i per escrit sobre aquestes qüestions. Atès que han estudiat l'assignatura de Fonaments de Dret Públic no es requereixen més coneixements jurídics previs. Han de tenir habilitats per a la recerca de documents i bibliografia disponibles per a qualsevol mitjà, inclosos els informàtics. Es requereix capacitat de lectura, capacitat de síntesi, i capacitat d'argumentació.

Objectius i contextualització

El contingut del curs versarà sobre els coneixements bàsics de l'organització constitucional de l'Estat. Un aspecte nuclear serà l'estudi dels òrgans constitucionals, l'organització territorial de l'Estat, les Comunitats Autònomes i les institucions polítiques de la Generalitat de Catalunya.

Competències i resultats d'aprenentatge

1330:E01 - Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.

1330:E01.60 - Descriure els fonaments teòrics i l'evolució històrica del constitucionalisme espanyol, i descriure els fonaments teòrics i l'evolució històrica del constitucionalisme europeu i nord-americà.

1330:E01.61 - Exposar el concepte de constitució, els principis constitucionals bàsics i els principis de l'estat de dret i de l'estat social i democràtic.

1330:E01.62 - Descriure els elements bàsics de la monarquia parlamentària a Espanya.

1330:E01.63 - Analitzar i valorar críticament els elements jurídics de les relacions del poder polític

amb la ciutadania i, en general, en els processos polítics.

1330:E01.64 - Definir el context jurídic regulador de les relacions internacionals, així com les fonts, les normes i els subjectes del dret internacional públic, i les accions dels estats i de les organitzacions internacionals.

1330:E01.65 - Valorar la responsabilitat internacional en diferents casos de l'actualitat.

1330:E01.66 - Exposar el concepte i les fonts del dret administratiu, i les lleis i els reglaments.

1330:E01.67 - Descriure i avaluar el funcionament dels principis de l'organització administrativa.

1330:E01.68 - Avaluar l'impacte de les relacions interadministratives.

1330:E01.69 - Definir els conceptes d'acte, activitat, procediment, recursos i garanties administratives.

1330:T01 - Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

1330:T01.00 - Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

1330:T02 - Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.

1330:T02.00 - Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.

1330:T03 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1330:T03.00 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1330:T04 - Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.

1330:T04.00 - Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.

1330:T08 - Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.

1330:T08.00 - Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.

1330:T09 - Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.

1330:T09.00 - Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.

1330:T10 - Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

1330:T10.00 - Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

1330:T12 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1330:T12.00 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1330:T13 - Treballar autònomament.

1330:T13.00 - Treballar autònomament.

Continguts

PROGRAMA DE DRET CONSTITUCIONAL

Part I. Òrgans constitucionals

Tema 1. Forma de govern

1.1.- Les formes de govern democràtiques: sistema presidencial i sistema parlamentari

1.2.- Òrgans constitucionals i òrgans de rellevància constitucional.

1.3.- Monarquia i principi democràtic: la Monarquia parlamentària

Tema 2. Òrgans constitucionals I

2.1.- El Cap de l'Estat: la Corona.

2.2.- El sistema parlamentari espanyol: les Corts Generals.

2.3.- El Govern i l'Administració.

2.4.- Les relacions Govern-Corts Generals

Tema 3. Òrgans constitucionals II

7.1.- El Poder Judicial.

7.2.- El Consell General del Poder Judicial

7.2.- El Tribunal Constitucional

7.3.- Altres òrgans: el Defensor del Poble, el Tribunal de Comptes

Part II. Comunitats Autònomes

Tema 4. L'organització territorial de l'Estat espanyol

4.1.- La divisió vertical dels poders: models teòrics i evolució

4.2.- El model de la Constitució de 1978: l'Estat de les autonomies

4.3.- Els principis constitucionals de l'Estat de les autonomies.

4.4.- El procés autonòmic: el principi dispositiu

4.5.- L'autonomia local

Tema 5. L'organització institucional i competencial de les comunitats autònomes

5.1.- Les institucions polítiques autonòmiques

5.2.- La distribució de competències entre les comunitats autònomes i l'Estat

5.3.- Les relacions entre l'Estat i les comunitats autònomes.

Part III. Institucions Polítiques de Catalunya

Tema 6. Elements definidors de l'autonomia de Catalunya

6.1.- La Generalitat com a institució d'autogovern de Catalunya.

6.2.- La condició política de català: els drets i deures dels ciutadans.

6.3.- La llengua

6.4.- Els símbols

Tema 7. El Parlament de Catalunya

7.1.- La Generalitat com a sistema parlamentari.

7.2.- La composició del parlament i l'estatut dels membres del Parlament

7.3.- L'autonomia i l'organització del Parlament.

7.4.- El funcionament i les funcions del Parlament.

Tema 8. El President de la Generalitat, el Consell Executiu i les institucions de rellevància estatutària

8.1.- El President de la Generalitat: la seva posició en el sistema institucional de Catalunya. Les funcions i les atribucions.

8.2.- La investidura i el nomenament del President.

8.3.- El Consell executiu o govern. Les funcions del Govern.

8.4.- L'estatut personal del President i dels consellers. La responsabilitat política del President i del Govern.

8.5.- Les institucions de rellevància estatutària: el Consell de Garanties Estatutàries, el Síndic de Greuges i la Sindicatura de Comptes.

Tema 9. Les competències de la Generalitat (I)

9.1.- Les competències estatutàries: tipologia. El territori com a àmbit d'exercici competencial.

9.2.- Les competències extraestatutàries.

9.3.- Reials decrets de traspassos.

9.4.- Els conflictes de competències

Tema 10. Les competències de la Generalitat (II)

10.1.- L'activitat econòmica.

10.2.- Ordenació del territori, Urbanisme i Habitatge. Espais naturals i medi ambient.

10.3.- Infraestructures.

10.4.- Sanitat i Seguretat social.

10.5.- Ensenyament.

10.6.- Serveis socials.

10.7.- Cultura i mitjans de comunicació.

10.8.- Justícia.

10.9.- Seguretat pública.

10.10.- El finançament autonòmic

Metodologia

Classes magistrals (es calcula que es destinarà unes tres hores per tema).

Seminaris de discussió de textos corresponents a cada Tema del Programa

Pràctica: cerca, estudi i exercici amb documentació jurídica

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

50 hores (33,3%)	Classes teòriques	30 h.	1.59; 1.62; 1.63
	Seminaris de discussió de textos	20 h.	1.59; 1.62; 1.63; CT9, CT10
Supervisades			
15 hores (10%)	Tutoria	1 h.	
	Lectura i recensió d'un text	10 h.	CT3, CT8, CT12, CT13
	Preparació de la pràctica	4 h.	CT3, CT8, CT12, CT13
Autònomes			
77 hores (51,3%)	Lectura de textos	26 h.	CT12, CT13
	Estudi del temari de l'assignatura	51 h.	CT12, CT13

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	30	1.2	1330:E01.60 , 1330:E01.61 , 1330:E01.62 , 1330:E01.63
Seminaris de discussió de textos	20	0.8	1330:E01.60 , 1330:T10.00 , 1330:T08.00 , 1330:E01.61 , 1330:T02.00 , 1330:T03.00
Tipus: Supervisades			
Lectura i recensió d'un text	10	0.4	1330:E01.60 , 1330:T09.00 , 1330:T13.00 , 1330:T03.00 , 1330:E01.62 , 1330:E01.63
Preparació de la pràctica	4	0.16	1330:E01.63 , 1330:T02.00 , 1330:T12.00 , 1330:T13.00 , 1330:T03.00
Tutoria	1	0.04	1330:T12.00
Tipus: Autònomes			
Estudi temari assignatura	51	2.04	1330:E01.63 , 1330:T09.00 , 1330:T13.00 , 1330:T12.00 , 1330:T03.00 , 1330:T02.00

Lectura textos	26	1.04	1330:E01.63 , 1330:T03.00 , 1330:T13.00 , 1330:T12.00 , 1330:T02.00
----------------	----	------	--

Avaluació

El sistema d'avaluació es basarà en les següents evidències:

- a) Dues proves escrites de coneixements sobre la matèria (60%). Si se suspenen les dues proves no se supera l'assignatura
- b) La lectura i recensió d'un llibre (20%)
- c) Control de lectura d'un text, que es farà a classe (10%)
- d) Pràctica, que es prepararà a casa i es farà a classe (10%)

Hi haurà un control de l'assistència a classe i a les tutories.

Un alumne es considera "no presentat" si no fa les proves escrites, o no presenta cap dels tres treballs previstos durant el curs.

No es contempla l'avaluació compensatòria de les proves escrites. Sí es podrà compensar la no presentació o la no superació d'un o dos dels treballs.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Prova escrita (Primera)	2	1.59; 1.62; 1.63
Control de lectura	1	1.59; 1.62; 1.63
Pràctica a classe	3	1.59; 1.62; 1.63
Prova escrita (Segona)	2	1.59; 1.62; 1.63
TOTAL	8 hr (5,3%)	

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Control de lectura i recensió d'un llibre	vint per cent de la nota	1	0.04	1330:E01.61 , 1330:E01.62 , 1330:E01.63 , 1330:T03.00 , 1330:T13.00 , 1330:T09.00 , 1330:E01.64

Prova escrita (primera)	trenta per cent de la nota	2	0.08	1330:E01.60 , 1330:E01.67 , 1330:T03.00 , 1330:T09.00 , 1330:T13.00 , 1330:T12.00 , 1330:E01.61
Prova escrita (segona)	trenta per cent de la nota	2	0.08	1330:E01.61 , 1330:T13.00 , 1330:T12.00 , 1330:E01.63 , 1330:E01.68 , 1330:E01.69 , 1330:T03.00 , 1330:T02.00 , 1330:E01.62
Pràctiques a classe (resolució de pràctiques preparades a casa)	deu per cent de la nota	1.5	0.06	1330:E01.63 , 1330:T13.00 , 1330:T12.00 , 1330:T10.00 , 1330:T08.00 , 1330:E01.66 , 1330:T01.00 , 1330:T02.00 , 1330:T04.00 , 1330:T03.00 , 1330:E01.65
Prèctiques a classe (control de lectura d'un text)	deu per cent de la nota	1.5	0.06	1330:E01.60 , 1330:T12.00 , 1330:T13.00 , 1330:T03.00 , 1330:E01.63 , 1330:T02.00

Bibliografia

A) Bibliografia de l'assignatura

- FOSSAS, E.- PÉREZ FRANCESC, J.LI. *Lliçons de Dret Constitucional*, Barcelona: Proa
- LATORRE, A. *Introducción al Derecho*. 1992. Madrid: Ariel. Madrid.
- LÓPEZ GUERRA, L. 1994. *Introducción al Derecho Constitucional*, València: Tirant Lo Blanch.
- MOLAS BATLLORI, I. 2004. *Derecho Constitucional*. Madrid: Tecnos.
- BARCELÓ, M.- VINTRÓ, J (coord.), *Dret Públic de Catalunya*, Barcelona, Atelier
- ALBERTÍ, E. i altres: *Manual de Dret Públic de Catalunya*. Barcelona, IEA

B) Manuals de referència

- ÁLVAREZ CONDE, E. *Curso de Derecho Constitucional*, 2 vols, Tecnos, Madrid.
- BALAGUER CALLEJÓN, F (y otros) *Derecho Constitucional*, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- FERNÁNDEZ SEGADO, F.: *El sistema constitucional español*. Dykinson, Madrid, 1992.
- GÓMEZ SÁNCHEZ, Y. *Introducción al régimen constitucional español*, Sanz y Torres, Madrid.
- GARCÍA PELAYO, M., *Derecho Constitucional comparado*, Alianza, Madrid, 1999
- LOPEZ GUERRA, L. (y otros) *Derecho Constitucional*, 2 vols. Tirant lo Blanc, Valencia.
- PÉREZ ROYO, J. *Curso de Derecho Constitucional*, Marcial Pons, Madrid.

C) Obres de consulta

- ARAGÓN REYES, M. (ed.) *Temas básicos de Derecho Constitucional*, Civitas, Madrid
- *Enciclopedia Jurídica bàsica*, Civitas, 1994
- *Enciclopedia Jurídica española*, Seix

- *Diccionario del sistema jurídico español*, Akal, 1984

D) Comentaris a la Constitució

- CASAS BAAMONDE, M.E.- RODRIGUEZ-PIÑERO, M., *Comentarios a la Constitución*, Wolters Kluwer, 2008

- GARRIDO FALLA, F. (dir.) *Comentarios a la Constitución. Civitas, Madrid.*

- ALZAGA VILLAAMIL, O. *Comentarios a la Constitución Española* Edersa, Madrid.

E) Textos legals

- CARRERAS SERRA, F.- GAVARA, J.C. *Leyes políticas*, Aranzadi, Pamplona.

- ALBERTÍ, E- GONZALEZ, M. *Leyes políticas del Estado*, Civitas, Madrid.

F) Enllaços Web

-http://www.elderecho.com/ed_internet.aspx

-<http://www.iustel.com>

-<http://www.westlaw.es>

-<http://instituciones.politiques.com>